NORAKSTS
Lieta Nr.A42438205
SKA-383/2009

S P R I E D U M S

Rīgā 2009.gada 6.novembrī

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētāja senatore J.Briede
senators A.Guļāns
senators J.Neimanis

piedaloties pieteicējai *I.K.* un
atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Aizsardzības ministrijas pārstāvēm *V.U.* un *L.Ķ.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *I.K.* pieteikumu par aizsardzības ministra 2004.gada 13.jūlija pavēles Nr.204 „Par augstāko instruktoru sastāvu" grozīšanu un pienākuma uzlikšanu Aizsardzības ministrijai atlīdzināt karavīru algas starpību, sakarā ar *I.K.* kasācijas sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2009.gada 14.janvāra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar 2004.gada 10.jūnija likumu „Grozījumi Militārā dienesta likumā" izdarītas izmaiņas militārā dienesta pakāpju struktūrā. No likuma citastarp izslēgtas virsniekvietnieku sastāva dienesta pakāpes. Vienlaikus likumā paredzētas jaunas augstāko instruktoru dienesta pakāpes – štāba virsseržants, galvenais virsseržants un augstākais virsseržants (un analogas pakāpes Jūras spēkos).

[2] Pamatojoties uz minētajiem likuma grozījumiem, iekšlietu ministrs (aizsardzības ministra vietā) ar 2004.gada 13.jūlija pavēli Nr.204 „Par NBS augstāko instruktoru sastāvu" (turpmāk – Pavēle) pavēlēja no 2004.gada 13.jūlija visus Nacionālo

bruņoto spēku (turpmāk arī – NBS) profesionālā dienesta virsniekvietniekus uzskatīt par štāba virsseržantiem (Jūras spēkos – štāba bocmaņiem).

[3] Pieteicēja *I.K.*, kura iepriekš bija virsniekvietniece, vērsās Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu, lūdzot grozīt Pavēli, proti, noteikt virsniekvietniekiem nevis štāba virsseržanta, bet galvenā virsseržanta (Jūras spēkos – galvenā bocmaņa) dienesta pakāpi. Pieteicēja arī lūdza tiesu uzlikt pienākumu Aizsardzības ministrijai atlīdzināt viņai karavīra algas starpību no 2004.gada 1.jūlija līdz tiesas sprieduma spēkā stāšanās brīdim.

[4] Administratīvā rajona tiesa ar 2006.gada 29.septembra spriedumu daļēji apmierināja pieteikumu. Arī Administratīvā apgabaltiesa ar 2007.gada 19.decembra spriedumu daļēji apmierināja pieteikumu. Citastarp apgabaltiesa ar minēto spriedumu izbeidza tiesvedību lietas daļā par Pavēles atcelšanu daļā, kas neattiecas uz pieteicēju. Šajā daļā apgabaltiesas spriedums ir stājies spēkā. Savukārt pārējā daļā tas atcelts ar Senāta 2008.gada 19.jūnija spriedumu.

[5] Atkārtoti izskatījusi lietu, Administratīvā apgabaltiesa ar 2009.gada 14.janvāra spriedumu noraidīja pieteicējas pieteikumu par Pavēles grozīšanu un karavīra algas starpība atlīdzināšanu. Apgabaltiesas spriedums pamatots ar tālāk minētajiem argumentiem.

[5.1] Pieteicēja ir Militārā dienesta likuma subjekts, un uz pieteicēju attiecas minētajā likumā ietvertais tiesiskais regulējums par militārajām dienesta pakāpēm un to piešķiršanas kārtību.

[5.2] Līdz 2004.gada 10.jūnija grozījumu izdarīšanai Militārā dienesta likuma 33.panta pirmā daļa noteica turpmāk minēto secību, kas ievērojama piešķirot karavīram dienesta pakāpes miera laikā: 1) dižkareivis (dižmatrozis); 2) kaprālis; 3) seržants; 4) virsseržants (bocmanis); 5) vecākais virsseržants (vecākais bocmanis); 6) virsniekvietnieks; 7) vecākais virsniekvietnieks; 8) leitnants; [..].

Pēc 2004.gada 10.jūnija grozījumiem Militārā dienesta likuma 33.panta pirmā daļa paredzēja turpmāk norādīto dienesta pakāpju piešķiršanas secību karavīram miera laikā: 1) dižkareivis; 2) kaprālis; 3) seržants; 4) virsseržants (bocmanis); 5) štāba virsseržants (štāba bocmanis); 6) galvenais virsseržants (galvenais bocmanis); 7) augstākais virsseržants (augstākais bocmanis); 8) leitnants; [..].

Salīdzinot tiesisko regulējumu pirms un pēc 2004.gada 10.jūnija grozījumiem Militārā dienesta likumā, secināms, ka kā nākamo pakāpi aiz virsniekvietnieka dienesta pakāpes pieteicēja varēja iegūt vecākā virsniekvietnieka dienesta pakāpi un pēc tam leitnanta dienesta pakāpi. Štāba virsseržanta pakāpe, kura pielīdzināšanas kārtībā pēc likuma grozījumiem piešķirta pieteicējai, pēc grozījumu izdarīšanas likumā ir trīs pakāpes zem leitnanta dienesta pakāpes.

Lietā izvērtējams, vai pieteicējas kā īpaši pakļautas personas tiesiskā statusa izmaiņa notika tiesiski, un izvērtējams, kādas sekas pieteicējai rodas no virsniekvietnieka dienesta pakāpes pielīdzināšanas štāba virsseržanta dienesta pakāpei.

[5.3] Atbilstoši Militārā dienesta likuma 32.panta ceturtās daļas nosacījumiem karavīram kārtējās dienesta pakāpes piešķir pakāpeniski, izņemot leitnanta dienesta pakāpi.

Kā redzams no Pavēles, ar 2004.gada 13.jūliju visi profesionālā dienesta virsniekvietnieki tiek uzskatīti par štāba virsseržantiem (Jūras spēkos – par štāba bocmaņiem).

Saskaņā ar Militārā dienesta likuma 32.panta trešo daļu karavīrs iegūst tiesības uz nākamās dienesta pakāpes piešķiršanu, ja viņš atbilst visām prasībām, kas noteiktas kārtējās dienesta pakāpes piešķiršanai vispār un katrai dienesta pakāpei atsevišķi, un viņam nav nenoņemtu (nedzēstu) sodu. Saskaņā ar minētā panta piektās daļas 1.punktu kārtējo dienesta pakāpi karavīram piešķir pēc noteiktā laika nodienēšanas esošajā dienesta pakāpē, ja ieņemamajā amatā paredzēta augstāka dienesta pakāpe.

No minētā secināms, ka pēc grozījumiem Militārā dienesta likumā visiem virsniekvietniekiem piešķirtā dienesta pakāpe netika pielīdzināta štāba galvenā virsseržanta dienesta pakāpei. Štāba galvenā virsseržanta dienesta pakāpe varēja tikt piešķirta Militārā dienesta likumā noteiktajā kārtībā tiem karavīriem, kuri atestēti, atzīti par piemērotiem, lai piešķirtu štāba galvenā virsseržanta dienesta pakāpi. Šādas dienesta pakāpes piešķiršana nevar notikt automātiski, jo to neparedz Militārā dienesta likuma 32.pants.

Uz šāda secinājuma pareizību norāda arī fakts, ka nolūkā izvērtēt esošos virsniekvietnieku sastāva karavīrus un sniegt priekšlikumus par viņu turpmāko dienesta gaitu, ņemot vērā instruktoru dienesta pakāpju un dienesta gaitas norisi, NBS Virsniekvietnieku atestācijas komisija 2004.gada 21.jūnija ziņojumā sniegts vērtējums par iespējamajiem galvenajiem virsseržantiem (un augstākajiem virsseržantiem), iespējamajiem augstākajiem instruktoriem savā specialitātē, iespējamajiem augstāko instruktoru kandidātiem darbam NATO štābos.

Kā redzams no ziņojuma 5.1.apakšpunktā norādītā, NBS 2004.gada 1.maijā dienēja 353 virsniekvietnieka dienesta pakāpes karavīri. Komisijas ziņojuma 7.1.apakšpunktā ierosināts uzsākt virsniekvietnieku pārcelšanu viņu dienesta pakāpei atbilstošos amatos.

Secināms, ka pieteicējai piešķirtās virsniekvietnieka dienesta pakāpes pielīdzināšana štāba virsseržanta dienesta pakāpei atbilst Militārā dienesta likuma 31.pantam. Pavēli par piešķirtās dienesta pakāpes pielīdzināšanu izdeva kompetenta amatpersona. Pavēle kā vispārīgais administratīvais akts pamatota ar likumu, un pieteicēja iepazīstināta ar pavēles saturu. Tas dod pamatu atzīt, ka, izdodot pavēli, ievēroti formālie un procesuālie priekšnoteikumi.

[5.4] Saskaņā ar Ministru Kabineta 2004.gada 3.augusta noteikumu Nr.688 „Grozījumi Ministru Kabineta 2004.gada 8.marta noteikumos Nr.131 „Noteikumi par karavīru dienesta atalgojumu" 1.punktu štāba virsseržanta bāzes alga ir 283 lati. Atbilstoši minētajiem grozījumiem štāba virsseržanta alga, kas noteikta atkarībā no izdienas, vienāda ar virsniekvietniekam noteikto algu.

Vērtējot apstākļus, kas saistīti ar pieteicējas atalgojuma apmēru pēc pārsūdzētās Pavēles izdošanas secināms, ka pieteicējas kā virsniekvietnieces atalgojuma apmērs identisks štāba virsseržanta atalgojuma apmēram. Minēto faktu lietas izskatīšanā apelācijas instances tiesā apstiprināja pieteicēja, un tas nozīmē, ka, pielīdzinot pieteicējai piešķirto dienesta virsniekvietnieka dienesta pakāpi štāba virsseržanta dienesta pakāpei, netika pasliktināts pieteicējas mantiskais stāvoklis un pieteicēja nesaņēma mazāku atalgojumu.

[5.5] Par pieteicējas kā štāba virsseržanta tiesībām ieņemt noteiktu amatu no NBS Rekrutēšanas un atlases centra (turpmāk arī – RAC) 2004.gada 1.jūlija pavēles Nr.1 id secināms, ka virsniekvietniece *I.K.* ar RAC priekšnieka 2004.gada 30.jūnija pavēli Nr.35 iecelta RAC Rekrutēšanas daļas 4.klases speciālistes amatā (MPS kods - LED, OR-6), ieskaitīta personālsastāva sarakstos, ņemta visa veida apgādē, nosakot mēneša algu 368 lati.

Kā redzams no RAC priekšnieka 2004.gada 5.oktobra pavēles Nr.69id, štāba virsseržantei *I.K.*, RAC Rekrutēšanas daļas 4.klases speciālistei, noteikta mēneša alga 379 lati.

Minētie fakti dod pamatu secināt, ka pēc Pavēles izdošanas netika mainīts pieteicējas kā štāba virsseržantes ieņemamais amats un atalgojums.

[5.6] Minētie fakti dod pamatu secināt, ka pieteikums nav pamatots.

[6] Pieteicēja iesniedza kasācijas sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2009.gada 14.janvāra spriedumu. Kasācijas sūdzība pamatota ar tālāk minētajiem argumentiem.

[6.1] Apgabaltiesa nav ņēmusi vērā, ka Pavēle neatbilst Administratīvās procesa likuma 67.pantā noteiktajām prasībām: nav norādīti lietderības apsvērumi; piemēroto tiesību normu uzstādījums ir nepilnīgs un kļūdains (nav norādīts piemērotais likuma pants, tā daļa, punkts vai apakšpunkts); nav saprotams adresātam uzliktais pienākums vai tiesības; nav norādīta pārsūdzēšanas kārtība.

Apgabaltiesai saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 74.pantu bija jāatzīst pavēle par spēkā neesošu, jo: to ir izdevusi iestāde, kurai konkrētā administratīvā akta izdošana nebija piekritīga; šajā nelabvēlīgajā administratīvajā aktā nav piemēroto tiesību normu uzskaitījuma.

[6.2] Apgabaltiesa nav ņēmusi vērā Senāta 2005.gada 9.augusta lēmumā pausto atzinumu, ka ar Pavēli pieteicēja pazemināta dienesta pakāpē.

[6.3] Nav pamatots apgabaltiesas secinājums, ka virsniekvietnieka dienesta pakāpes pielīdzināšana atbilst Militārā dienesta likuma 31.pantam.

[6.4] Militārā dienesta likuma 32.pantā noteiktas amatpersonas, kuras tiesīgas piešķirt militārā dienesta pakāpes. Norma nepiešķir šādas tiesības Aizsardzības ministram.

[6.5] Apgabaltiesa nav vērtējusi Militārā dienesta likuma 33.panta jēgu un mērķi, tādējādi izdarot nepareizus tiesību normu tulkojumus.

[6.6] Apgabaltiesa analizējusi Militārā dienesta likuma 32.pantu, kas regulē nākamās dienesta pakāpes piešķiršanu. Taču pieteicēja nelūdz piešķirt nākamo dienesta pakāpi, bet lūdz pielīdzināt esošo dienesta pakāpi jaunajai likuma redakcijai.

Apgabaltiesas minētā „štāba galvenā virsseržanta" dienesta pakāpe nav minēta Militārā dienesta likumā. Šāda nepareizība norāda uz tiesas nekompetenci izskatāmajā jautājumā.

Turklāt apgabaltiesa izdarījusi nepareizu secinājumu par Aizsardzības ministrijas izveidotās atestācijas komisijas kompetenci. Šīs komisijas slēdziens nav saistāms ar izskatāmo lietu, jo tajā tika vērtēta personu iecelšana amatā, nevis turpmākā dienesta pakāpju pārsaukšana (piešķiršana). Turklāt Militārā dienesta likuma 25.pants atrunā karavīru profesionālo izvērtēšanu un atestāciju.

Apgabaltiesa norādījusi, ka štāba virsseržanta bāzes alga ir 283 lati, līdz ar to pieteicējas stāvoklis neesot pasliktināts. Tomēr tiesa nav ņēmusi vērā pieteicējas rakstveida paskaidrojumos norādīto, ka karavīra dienesta atalgojumā ietilpst alga

atkarībā no dienesta pakāpes un izdienas stāža. Tādējādi ar dienesta pakāpes pielīdzināšanu pieteicēja ne tikai pazemināta dienesta pakāpē, bet arī viņai noteikts neatbilstošs dienesta atalgojums.

Tiesa citējusi Rekrutēšanas un atlases centra priekšnieka pavēli, kas neattiecas uz lietu.

[7] Aizsardzības ministrija rakstveida paskaidrojumos norādījusi, ka pieteicējas kasācijas sūdzība nav pamatota.

[8] Tiesas sēdē pieteicēja uzturēja kasācijas sūdzību, atbildētājas pārstāves to neatzina.

Motīvu daļa

[9] Ar 2004.gada 10.jūnija grozījumiem no Militārā dienesta likuma tika izslēgta virsniekvietnieka dienesta pakāpe. No šiem likuma grozījumiem izrietēja nepieciešamība karavīrus, kuri pirms grozījumu spēkā stāšanās ieņēma virsniekvietnieka dienesta pakāpi, uzskatīt par ieņemošiem kādu no dienesta pakāpēm, kuras Militārā dienesta likumā bija paredzētas pēc grozījumiem.

Tiktāl lietā strīda nav. Strīds ir par to, kurai tieši dienesta pakāpei pēc grozījumiem atbilda iepriekšējā virsniekvietnieka dienesta pakāpe – štāba virsseržanta vai galvenā virsseržanta pakāpei.

[10] Tas, ar kuru – štāba virsseržanta vai galvenā virsseržanta – dienesta pakāpi aizstāta bijusī virsniekvietnieka pakāpe, noskaidrojams, salīdzinot šo triju dienesta pakāpju piešķiršanas nosacījumus pirms un pēc likuma grozījumiem.

[11] Saskaņā ar Militārā dienesta likuma 33.panta pirmās daļas 6.punktu pirms 2004.gada 10.jūnija grozījumiem **virsniekvietnieka** dienesta pakāpi piešķīra karavīram ar vismaz pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību pēc virsniekvietnieka kursa pabeigšanas.

Tātad virsniekvietnieka dienesta pakāpes iegūšanai bija šādi nosacījumi:

1) pirmā līmeņa profesionālā augstākā izglītība;
2) virsniekvietnieka kursa pabeigšana.

Pēc minētajiem grozījumiem Militārā dienesta likuma 33.panta pirmās daļas 5.punkts noteic, ka **štāba virsseržanta** dienesta pakāpi var piešķirt virsseržantam ar vismaz pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību pēc augstākā instruktora kursa pabeigšanas un piecu gadu nodienēšanas virsseržanta pakāpē.

Tātad štāba virsseržanta dienesta pakāpes iegūšanai ir šādi nosacījumi:

1) pirmā līmeņa profesionālā augstākā izglītība;
2) augstākā instruktora kursa pabeigšana;
3) piecu gadu nodienēšana virsseržanta pakāpē.

Galvenā virsseržanta pakāpes iegūšanai Militārā dienesta likuma 33.panta pirmās daļas 6.punkts papildus štāba virsseržanta pakāpes iegūšanas nosacījumiem paredz triju gadu nodienēšana štāba virsseržanta pakāpē.

[12] Redzams, ka visām trim pakāpēm ir kopīga prasība par pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības iegūšanu.

Tāpat visas trīs pakāpes paredz īpaša kursa pabeigšanu. Virsniekvietnieka pakāpei – virsniekvietnieka kursa, bet štāba virsseržanta un galvenā virsseržanta pakāpei – augstākā instruktora kursa pabeigšanu. Šajā sakarā jāņem vērā, ka pirms 2004.gada 10.jūnija grozījumiem virsniekvietnieka pakāpe ietilpa virsniekvietnieku sastāvā (Militārā dienesta likuma 3.panta pirmā daļa pirms minētajiem grozījumiem). Savukārt pēc minētajiem grozījumiem virsniekvietnieku sastāvs tika likvidēts un tā vietā instruktoru sastāvā no jauna izdalīti augstākie instruktori (Militārā dienesta likuma 3.panta pirmā un trešā daļa pēc minētajiem grozījumiem). Tādējādi augstākie instruktori aizstājuši virsniekvietnieku sastāvu. Izrietoši augstākā instruktora kurss būtībā aizstājis virsniekvietnieka kursu. Līdz ar to, vērtējot pakāpju iegūšanas nosacījumus 2004.gada 10.jūnija grozījumu kontekstā, uzskatāms, ka virsniekvietnieku kursa pabeigšana pirms minētajiem grozījumiem pielīdzināma augstākā instruktora kursa pabeigšanai pēc šiem grozījumiem.

Tādējādi izglītības prasības visām trijām pakāpēm būtībā ir vienādas.

[13] Štāba virsseržanta pakāpes iegūšanai papildus šīm prasībām ir arī prasība par piecu gadu nodienēšanu virsseržanta pakāpē. Virsniekvietnieka pakāpes iegūšanai šādas prasības nebija. Tādējādi štāba virsseržanta pakāpes iegūšanai ir par vienu nosacījumu vairāk kā bija virsniekvietnieka pakāpes iegūšanai. Savukārt galvenā virsseržanta pakāpes iegūšanai ir vēl viens papildu nosacījums – triju gadu nodienēšana štāba virsseržanta dienesta pakāpē.

[14] Senāta ieskatā štāba virsseržanta pakāpei izvirzītā prasība par piecu gadu izdienu virsseržanta amatā nav attiecināma uz virsniekvietniekiem, pielīdzinot viņu pakāpi augstākā instruktora pakāpei.

Virsniekvietnieka pakāpei paredzētais izņēmums no pakāpeniskās dienesta pakāpju piešķiršanas kārtības nav vērtējams kā tāds, kas liecinātu, ka virsniekvietnieka pakāpes iegūšanas kritēriji būtu bijuši zemāki kā pašreizējie zemākās augstākā instruktora pakāpes iegūšanas kritēriji. Attiecībā uz virsniekvietniekiem acīmredzot tika uzskatīts, ka šai pakāpei noteiktās izglītības iegūšana pati par sevi ir pietiekama pakāpes iegūšanai, pat nevērtējot izdienas stāžu. Šobrīd likumā paredzētā prasība pirmo augstākā instruktora pakāpi iegūt pakāpeniskā secībā ir likumdevēja politiska izšķiršanās, kas vērsta uz nākotni, nevis līdzšinējo virsniekvietnieku iegūtā statusa pārskatīšanu.

Ņemot vērā minēto, Senāts atzīst, ka virsniekvietnieka pakāpes iegūšanas priekšnoteikumi pakāpju pielīdzināšanas aspektā ir vienādi ar štāba virsseržanta pakāpes iegūšanas priekšnoteikumiem, proti: pirmā līmeņa profesionālā augstākā izglītība un augstākā instruktora (attiecīgi – virsniekvietnieka) kursa pabeigšana.

Secināms, ka bijušajai virsniekvietnieka pakāpei jaunajā pakāpju sistēmā atbilst štāba virsseržanta pakāpe.

[15] Galvenā virsseržanta dienesta pakāpes iegūšanai jāizpilda papildu nosacījums – trīs gadus jānodien štāba virsseržanta (respektīvi – bijušā virsniekvietnieka) pakāpē. Tādējādi galvenā virsseržanta pakāpe atzīstama par augstāku pakāpi nekā bijusī virsniekvietnieka pakāpe. Galvenā virsseržanta pakāpei teorētiski varētu pielīdzināt vecākā virsniekvietnieka pakāpi (Militārā dienesta likuma 33.panta pirmās daļas 7.punkts līdz 2004.gada 10.jūnija grozījumiem), kuras iegūšanai piecus gadus bija jānodien virsniekvietnieka pakāpē, ja vien vecākā virsniekvietnieka pakāpe kādam karavīram būtu bijusi piešķirta (praksē tāda nevienam nav tikusi piešķirta).

Ņemot vērā minēto, secināms, ka pieteicējas virsniekvietnieces pakāpe pamatoti pielīdzināta tieši štāba virsseržanta pakāpei, bet viņas prasība pielīdzināt pakāpi galvenā virsseržanta pakāpei nav pamatota.

[16] Vienlaikus Senāts atzīst par pamatotu pieteicējas argumentu, ka šajā gadījumā ir runa par jaunas dienesta pakāpes piešķiršanu, bet par esošās dienesta pakāpes integrēšanu jaunajā pakāpju sistēmā, līdz ar to lietā nav piemērojams Militārā dienesta likuma 32.pants, kas regulē jaunas dienesta pakāpes piešķiršanu. Iepriekšējā

Senāta spriedumā šajā sakarā izteiktos apsvērumus Senāts līdz ar to atzīst par kļūdainiem.

Proti, Senāts atzīst, ka iepriekšējā Senāta spriedumā šajā lietā kļūdaini tika norādīts uz Militārā dienesta likuma 32.panta piektās daļas 1.punktā noteikto, ka nākamo dienesta pakāpi karavīram piešķir pēc noteiktā laika nodienēšanas esošajā dienesta pakāpē, ja ieņemamajā amatā paredzēta augstāka dienesta pakāpe. No minētā Senāts secināja, ka dienesta pakāpe ir saistīta ar ieņemamo amatu, līdz ar to lietā jāvērtē, vai pieteicējas ieņemamais amats ir tāds, kurā paredzēta galvenā virsseržanta dienesta pakāpe.

Šajā spriedumā Senāts atkāpjas no šīs norādes un atzīst, ka apstāklim, kādu amatu pieteicēja ieņem, konkrētajā lietā nav nozīmes. Šis apstāklis būtu jāvērtē, lemjot par *nākamās* dienesta pakāpes piešķiršanu, nevis *esošās* dienesta pakāpes pielīdzināšanu, par ko ir šī lieta.

Ja pieteicējai ieņemamajā amatā nepieciešama augstāka dienesta pakāpe, tad ierosināms jauns administratīvais process par nākamās dienesta pakāpes piešķiršanu. Taču šādai eventuālai jaunas pakāpes piešķiršanai nav tiešas saistības ar bijušās virsniekvietnieka pakāpes uzskatīšanu par atbilstošu kādai no likumā šobrīd paredzētajām pakāpēm. Citiem vārdiem, konkrēta karavīra ieņemamais amats nevar ietekmēt to, ar kuru dienesta pakāpi likuma grozījumi aizstājuši bijušo virsniekvietnieka dienesta pakāpi kā tādu. Tas ir likuma interpretācijas jautājums.

[17] Tāpat Senāts piekrīt pieteicējai, ka apgabaltiesa kļūdījusies, runājot par „štāba galvenā virsseržanta" pakāpi. Tāda dienesta pakāpe neeksistē. Taču šī apgabaltiesas kļūda nav novedusi pie lietas nepareizas izspriešanas, tāpēc nav pamats apgabaltiesas sprieduma atcelšanai.

[18] Nav pamatoti pieteicējas argumenti, ka apgabaltiesai Pavēle bija jāatzīst par spēkā neesošu, jo to ir izdevusi iestāde, kurai konkrētā administratīvā akta izdošana nebija piekritīga, un šajā nelabvēlīgajā administratīvajā aktā nav piemēroto tiesību normu uzskaitījuma, kā arī ir pieļauti citi formas un satura trūkumi.

[18.1] Secinājumu, ka Pavēli izdevusi amatpersona, kurai administratīvā akta izdošana nebija piekritīga, pieteicēja izdarījusi no tā, ka Pavēli izdevis iekšlietu ministrs (*aizsardzības ministra* vietā), lai gan saskaņā ar Militārā dienesta likuma 32.panta otrās daļas 2.punktu augstāko instruktoru dienesta pakāpes piešķir *Nacionālo bruņoto spēku komandieris*.

Pieteicējas secinājums par aizsardzības ministra kompetences neesamību augstāko instruktoru pakāpju piešķiršanā nav pamatots, jo pieteicēja nav ņēmusi vērā Valsts pārvaldes iekārtas likuma 37.panta pirmo daļu, kas noteic, ka augstāka iestāde vai amatpersona var pārņemt pakļautībā esošas iestādes vai pārvaldes amatpersonas lietvedībā esošu lietu savā kompetencē.

Atbilstoši Nacionālo bruņoto spēku likuma 13.panta pirmajai daļai Nacionālo bruņoto spēku komandieris ir pakļauts aizsardzības ministram. Līdz ar to atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma 37.panta pirmajai daļai aizsardzības ministrs ir tiesīgs pārņemt savā kompetencē lietu, kas ir Nacionālo bruņoto spēku komandiera kompetencē. Līdz ar to aizsardzības ministram (iekšlietu ministram aizsardzības ministra vietā) bija tiesības izdot Pavēli, un tas nav pretrunā ar Militārā dienesta likuma 32.panta otrās daļas 2.punktu.

[18.2] Savukārt attiecībā uz pieteicējas argumentiem, ka apgabaltiesa nav ņēmusi vērā Pavēles formas trūkumus, norādāms, ka pieteicēja prasījums par Pavēles, ar kuru pieteicēja dienesta pakāpe pielīdzināta štāba virsseržanta dienesta pakāpei, atcelšanu un pieteicēja dienesta pakāpes pielīdzināšanu augstākai pakāpei kopumā ir vērtējams kā vienots prasījums par labvēlīga (labvēlīgāka) administratīvā akta izdošanu, proti, pieteicēja dienesta pakāpes pielīdzināšanu augstākai dienesta pakāpei par štāba virsseržanta pakāpi.

Kā Senāts norādījis jau iepriekš, izskatot prasījumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, tiesai patstāvīgi, neatkarīgi no iestādes lēmumā ietvertā pamatojuma ir objektīvi jāizvērtē, vai pieteicējam ir tiesības uz labvēlīgu administratīvo aktu. Konstatējot, ka kāds labvēlīga administratīvā akta izdošanas priekšnoteikums nav iestājies, tiesai nav pamata apmierināt prasījumu *(sk., piemēram, Senāta 2007.gada 12.aprīļa sprieduma lietā SKA-118/2007 10.punktu un 2009.gada 26.jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-211/2009 7.punktu).*

Līdz ar to administratīvā akta noformējuma trūkumiem nav izšķirošas nozīmes lietā par labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Tāpat tiesai šādā lietā nav ierobežojuma ietvert spriedumā papildu pamatojumu. Līdz ar to apgabaltiesai nebija jāatzīst Pavēle par spēkā neesošu, bet bija pēc būtības jāvērtē, vai pieteicējai pienākas augstāka dienesta pakāpe par štāba virsseržanta pakāpi. Apgabaltiesa pareizi atzinusi, ka pieteicējai tāda pakāpju pielīdzināšanas kārtībā nepienākas.

[19] Pārējie pieteicējas norādītie argumenti nevar ietekmēt lietas iznākumu, tāpēc Senāts tos atsevišķi nevērtē. Līdz ar to apgabaltiesas spriedums atstājams negrozīts, bet pieteicējas kasācijas sūdzība noraidāma.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 348.panta 1.punktu un 351.pantu, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments

n o s p r i e d a

Atstāt negrozītu Administratīvās apgabaltiesas 2009.gada 14.janvāra spriedumu, bet *I.K.* kasācijas sūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja senatore	*(paraksts)*	J.Briede
Senators	*(paraksts)*	A.Guļāns
Senators	*(paraksts)*	J.Neimanis

NORAKSTS PAREIZS

Senatore J.Briede

Rīgā 2009.gada 6.novembrī